

HIỆU QUẢ BƯỚC ĐẦU TỪ MÔ HÌNH TRỒNG THÍ ĐIỂM CÁC GIỐNG BÍ NGÔ TRÊN ĐẤT BỒI LẤP SAU MƯA LŨ

NGỌC LAN

Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình

Vùng đồng Hà Mầu thuộc thôn Khương Hà 3, xã Hưng Trạch, huyện Bố Trạch vốn trước đây trồng màu (ngô, lạc, ớt kê...), nhưng sau trận lũ kinh hoàng cuối năm 2020 bị vùi lấp trong “biển” đất bùn sét tưởng như phải bỏ hoang không thể sản xuất được. Thế nhưng, được sự hỗ trợ và tư vấn của các cơ quan chuyên môn ngành nông nghiệp, cùng với sự nỗ lực quyết tâm của bà con vùng lũ, trên cánh đồng bị lũ bồi lấp đất đỏ giò đây đã phủ kín sắc xanh của cây và màu vàng của hoa, hứa hẹn sự hồi sinh trở lại.

Tâm sự với ông Lê Xuân Uyển, Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn Khương Hà 3 cho biết: Vùng đồng Hà Mầu có diện tích khoảng 2,5ha, hàng năm bà con chủ yếu canh tác các loại cây trồng cạn như lạc, ngô, ớt... mang lại hiệu quả khá, nhất là cây ớt thu nhập rất cao. Tuy nhiên, sau đợt mưa lũ cuối tháng 10/2020, toàn bộ cánh đồng bị vùi lấp bởi lớp bùn sét đỏ dày trên nửa mét. Bà con cũng đã cố gắng thuê máy múc để cải tạo nhưng không thể kham nổi, chỉ cải tạo được 0,5ha hiện đang trồng lạc, ngô; còn 1ha được Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh thực hiện mô hình thí điểm trồng các giống cây bí để vừa giúp bà con tạo sinh kế trước mắt, về lâu dài cải tạo dần kết cấu đất để tiếp tục sản xuất cho những vụ mùa sau.

Mô hình thí điểm trồng các loại bí được thực hiện trên 800 hố, với các giống bí như bí siêu ngon, bí đỏ F1, bí ruột đỏ mật, bí hạt đậu trái dài. Mô hình có 12 hộ dân ở thôn Khương

Cán bộ Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh hướng dẫn cách chăm sóc bí ngô cho nông dân

Ảnh: N.L

Hà 3 cùng tham gia theo hình thức sản xuất tập thể. Được sự hỗ trợ về chuyên giao kỹ thuật của Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh, tất cả các công đoạn từ đào hố, xử lý giá thể, xuống giống đến chăm sóc, thu hoạch và kết nối tiêu thụ sản phẩm bí đợt, bí quả xanh đều diễn ra hết sức khoa học và thuận lợi. Đến nay, sau hơn 3 tháng thực hiện, mô hình đã bước đầu cho kết quả, được bà con đánh giá cao.

Giữa ruộng bí xanh mơn mơn đầy hoa, trái, ông Lê Xuân Uyển hào hứng cho biết: Cây bí mỗi năm có thể trồng được 2 vụ nhưng phù hợp nhất là vụ Đông Xuân, nếu trồng trái vụ (vụ Hè Thu) thì giá thành có thể cao hơn. Mỗi vụ thu hoạch nhiều lứa cả bí quả và bí ngọn. So với các loại cây trồng khác thì cây bí dễ trồng, cho sản phẩm nhanh. Đối với mô hình đang thực hiện, nhờ được sự hỗ trợ về kỹ thuật của cán bộ khuyến nông, bà con đã tích cực chăm sóc đúng quy trình nên ruộng bí ngon nhiều, hoa

rực rỡ, quả sai và đồng đều đã cho năng suất khá. Hiện tại, bà con đã thu hoạch được khoảng 1.000 bó ngọn và trên 500 quả xanh. Diện tích trồng bí này dự kiến còn thu hoạch được 2 đến 3 lứa ngọn nữa, tuy so với trồng rau màu trước đây hiệu quả không cao vượt trội, nhưng so với việc không thể canh tác được cây gì sau lũ ở cánh đồng này thì cây bí chính là “cứu cánh”, là cơ hội để bà con tạo sinh kế và cải tạo đất sau lũ.

Theo ông Lê Thuận Trung, Phó Giám đốc Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh, mô hình trồng thí điểm các giống bí trên vùng đất bị bồi lấp sau mưa lũ tại xã Hưng Trạch bước đầu đạt hiệu quả đặt ra là cây sinh trưởng, phát triển tốt, thu hoạch được sản phẩm bí ngọn, bí quả tươi sạch, số bí quả còn lại sẽ bán sản phẩm quả chín tạo nguồn thu nhập cho bà con. Đối với diện tích đất bùn sét không thể canh tác được cây màu, việc thí điểm trồng bí

sẽ góp phần chuyển đổi được loại cây trồng phù hợp, đồng thời về lâu dài sẽ giúp cải tạo dần kết cấu nền đất để đưa vùng đất vào sản xuất cây màu trong những năm tiếp theo.

Dù chỉ mới được trồng thí điểm nhưng mô hình được bà con đánh giá cao, bà con phấn khởi vì có được nguồn thu nhập thay vì để trống đất trồng. Đặc biệt, sau những đợt khi thu hoạch chính sản phẩm bí ngọn, bí quả được Công đoàn Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư kết nối với công đoàn các đơn vị trong ngành và một số nhà hàng trên địa bàn tỉnh tiêu thụ đầu ra nên bà con rất phấn khởi và có động lực để tiếp tục hăng say sản xuất. Bên cạnh đó, ngoài cây bí, đơn vị cũng sẽ tiếp tục nghiên cứu trồng thí điểm những loại cây trồng khác phù hợp với vùng đất bùn sét này để từng bước giúp bà con tạo sinh kế cũng như cải tạo đất đai một cách bền vững ■

KẾT QUẢ HAI MÔ HÌNH... (Tiếp theo trang 23)

năm 2019.

Trong quá trình triển khai, các đơn vị thực hiện mô hình đã triển khai các công việc theo yêu cầu kỹ thuật như làm đất, chuẩn bị giống và vật tư, phân bón. Tiến hành gieo, tỉa dặm và bón phân, chăm sóc đúng các thời kỳ sinh trưởng phát triển của cây lúa. Qua đánh giá bước đầu, cây lúa ST25 phát triển tốt, phù hợp với thổ nhưỡng, khí hậu huyện Lệ Thủy. Vụ Đông Xuân 2020 - 2021 đã thu hoạch, năng suất trung bình ở cả 2 loại chân đất đạt trên 6,3 tấn/ha. Vụ Hè Thu dự kiến đạt từ 5,2 - 5,5 tấn/ha. Chất lượng gạo ST25 trồng trên đất Lệ Thủy tương đương với gạo ST25 trồng ở Đồng bằng sông Cửu Long.

Xây dựng mô hình KH&CN liên kết trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi trên địa bàn tỉnh Quảng Bình bước đầu mang lại hiệu quả. Các mô hình KH&CN đã đáp ứng nhu cầu thực tiễn, giải quyết được những vấn đề bức thiết của từng địa phương. Thông qua hoạt động liên kết, các mô hình ứng dụng

Mô hình trồng thử nghiệm giống lúa chất lượng cao ST25 tại xã Đại Phong, huyện Lệ Thủy Ảnh: V.L

KH&CN đã giúp chính quyền địa phương các cấp và bà con nông dân thay đổi được nhận thức, coi áp dụng tiến bộ KH&CN và đầu tư cho nghiên cứu KH&CN là hướng đi đúng đắn, thiết thực nhằm nâng cao năng suất, chất lượng và hiệu quả trên một đơn vị diện tích, giúp người dân xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới gắn với cơ chế thị trường và bảo vệ môi trường bền vững ■